

TARPTAUTINIO KROVINIŲ VEŽIMO KELIAIS SUTARTIES KONVENCIJA (CMR)

PREAMBULĖ

SUSITARIANČIOS ŠALYS,
NORĖDAMOS suvienodinti tarptautinio krovinių vežimo sutarties sąlygas, t.y. tokiems vežimams reikalingus dokumentus ir vežėjo atsakomybę,
SUSITARĖ TAIP:

I SKYRIUS KONVENCIJOS TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

1. Ši Konvencija taikoma kelių transporto priemonėmis vežamo krovinio už užmokestį sutarčiai, kai krovinio siuntėjas ir gavėjas yra skirtingų šalių teritorijose ir kai bent viena iš jų yra Konvencijos narė. Ši Konvencija taikoma nepriklausomai nuo sutartį pasirašančių šalių gyvenamosios vietos ir tautybės.

2. Taikant šią Konvenciją terminą "transporto priemonė" - automobilius, automobilius-vilkikus, priekabas ir puspriekabas - suprantame taip, kaip jie apibrėžti 1949 m. rugsėjo 19 d. Kelių eismo konvencijos 4 skyriuje.

3. Ši Konvencija taip pat taikoma valstybės ir vyriausybės įstaigų bei organizacijų vykdomiems vežimams, jei jie priskiriami šioje Konvencijoje numatytiems atvejams.

4. Ši Konvencija netaikoma:

- a) vežimams, kurie vykdomi pagal tarptautines pašto konvencijas;
- b) palaikų vežimui;
- c) būsto apstatymo vežimui persikraustant.

5. Susitariančios Šalys uždraudė atskirais susitarimais tarp dviejų ar daugiau Susitariančių Šalių keisti šią Konvenciją, išskyrus susitarimus jos netaikyti pasienio vežimams arba leisti naudoti važtaraščius, nurodančius nuosavybės teisę į krovinį, vežamą tik šių šalių teritorijose.

2 straipsnis

1. Kai transporto priemonė su kroviniu dalį kelio vežama jūra, geležinkeliu, vidaus vandens keliu ar oro transportu, išskyrus atvejus, numatytus 14 straipsnyje, ir krovinyje iš transporto priemonės neperkraunamas, ši Konvencija taikoma visam vežimo procesui. Tačiau jeigu bus įrodyta, kad krovinio praradimas, jo sugadinimas ar pavėluotas pristatymas įvyko vežant krovinį ne keliais, o kita transporto rūšimi ir kelių transporto vežėjas nebuvo kaltas, nes tai įvyko dėl kitos transporto rūšies vežėjo, vežusio šį krovinį, kaltės, tada kelių transporto vežėjas atsako ne pagal šią Konvenciją, o remdamasis tomis nuostatomis, pagal kurias atsako visų transporto rūšių, išskyrus kelių transportą, vežėjas pagal krovinio vežimo sutartį tarp jo ir siuntėjo privalomo įstatymo nuostatas, susijusias su krovinių vežimu visų rūšių transportu, išskyrus kelių transporto priemones. Tačiau jei tokių nuostatų nėra, tai kelių transporto vežėjo atsakomybė nustatoma pagal šią Konvenciją.

2. Jeigu kelių transporto vežėjas atlieka vežimus ir kitomis transporto rūšimis, tada jis taip pat atsako pagal šio straipsnio 1 punkto nuostatas, tačiau tokiu būdu, tarsi jo, kaip kelių transporto vežėjo, funkcijos ir funkcijos vežėjo kita transporto rūšimi būtų vykdomos dviejų skirtingų asmenų.

II SKYRIUS VEŽĖJO ATSAKOMYBĖ UŽ KITUS ASMENIS

3 straipsnis

Taikant šią Konvenciją, vežėjas atsako ne tik už savo veiksmus ir klaidas, bet ir už veiksmus bei klaidas savo agentų ir visų kitų asmenų, kurių paslaugomis vežimo procese jis naudojasi, kai šie agentai ar kiti asmenys vykdo jo įpareigojimus.

III SKYRIUS VEŽIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR VYKDYMAS

4 straipsnis

Krovinio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas yra važtaraštis. Važtaraščio nebuvimas, pametimas ar neteisingas užpildymas neturi įtakos nei sutarčiai, nei sutarties veikimui. Šiuo atveju taip pat taikomos šios Konvencijos nuostatos.

5 straipsnis

1. Važtaraštis rašomas trimis egzemplioriais, kuriuos pasirašo siuntėjas ir vežėjas. Šie parašai gali būti atspausdinti spaustuviniu būdu arba pakeisti siuntėjo ir vežėjo spaudais, jeigu tai leidžia tos šalies įstatymai, kurioje surašytas važtaraštis. Pirmasis važtaraščio egzempliorius perduodamas siuntėjui, antrasis - lydi krovinį, o trečiasis - lieka pas vežėją.

2. Kai skirtas vežti krovinyms pakraunamas į keletą transporto priemonių arba jis yra nevienarūšis ar išskirstytas keliomis partijomis, siuntėjas arba vežėjas turi teisę pareikalauti surašyti važtaraštį kiekvienai pakrautai transporto priemonei, kiekvienai krovinio rūšiai arba kiekvienai krovinio partijai.

6 straipsnis

1. Važtaraštyje turi būti nurodyti tokie duomenys:
  - a) važtaraščio surašymo vieta ir data;
  - b) siuntėjo pavadinimas ir adresas;
  - c) vežėjo pavadinimas ir adresas;
  - d) krovinio priėmimo vieta ir data bei jo pristatymo vieta;
  - e) gavėjo pavadinimas ir adresas;
  - f) krovinio rūšies nustatytas žymėjimas, jo įpakavimo būdas, o vežant pavojingus krovinius - jo pavojingumo klasė ir numeris;
  - g) krovinio vietų skaičius, jų išdėstymo ypatumai ir numeriai;
  - h) krovinio bruto masė ar kitais matavimo vienetais išreikštas krovinio kiekis;
  - i) su vežimu susiję mokesčiai (mokestis už vežimą, papildomi mokesčiai, muitinės mokesčiai ir rinkliavos bei kiti mokesčiai, imami nuo sutarties surašymo iki krovinio pristatymo momento);
  - j) muitinės formalumams atlikti ir kitos reikiamos instrukcijos;
  - k) nurodymas, kad vežama nepriklausomai nuo visų išlygų, remiantis šios Konvencijos nuostatomis.
2. Prireikus važtaraštyje turi būti ir šie duomenys:
  - a) nurodymas, kad perkrauti draudžiama;
  - b) išlaidos, kurias prisiima siuntėjas;
  - c) išperkamojo mokesčio suma, kuri turi būti gražinta pristačius krovinį;
  - d) deklaruota krovinio vertė ir papildoma jo vertė siuntėjui;
  - e) siuntėjo instrukcijos vežėjui dėl krovinio draudimo;
  - f) vežimo sutarties įvykdymo terminas;
  - g) perduotų vežėjui dokumentų sąrašas.
3. Susitariančios Šalys į važtaraštį gali įrašyti ir kitus duomenis, kurie, jų nuomone, yra reikalingi.

7 straipsnis

1. Siuntėjas atsako už visas vežėjo patirtas išlaidas ir nuostolius, atsiradusius dėl siuntėjo klaidingai ar netiksliai nurodytų:

- a) duomenų, numatytų 6 straipsnio 1 punkto "b", "d", "e", "f", "g", "h" ir "j" papunkčiuose;
- b) duomenų, nurodytų 6 skyriaus 2 punkte;
- c) visų kitų siuntėjo duomenų ir instrukcijų, neteisingai pateiktų važtaraščiui pildyti ar į jį įtraukti.

2. Jeigu siuntėjo prašymu vežėjas į važtaraštį įrašo duomenis, minėtus šio straipsnio 1 punkte, tai pripažįstama, jei neįrodoma priešingai, kad tai padaryta siuntėjo vardu ir sąskaita.

3. Jeigu važtaraštyje nėra nurodymo, numatyto 6 straipsnio 1 punkto "k" papunktyje, vežėjas yra atsakingas už visas išlaidas ir nuostolius, kuriuos asmuo, turintis teisę disponuoti kroviniu, gali dėl to turėti.

8 straipsnis

1. Vežėjas, priimdamas krovinį, privalo patikrinti:

- a) ar teisingai nurodytas krovinio vietų skaičius, jo ženklavimas ir numeracija važtaraštyje;
- b) krovinio ir pakuotės išorinę būklę.

2. Jeigu vežėjas neturi galimybių patikrinti įrašų, minėtų šio straipsnio 1 punkto "a" papunktyje, tai apie tai jis privalo motyvuotai nurodyti važtaraštyje. Jis taip pat privalo motyvuotai pagrįsti visas pastabas apie krovinio ir pakuotės būklę. Šios pastabos neprivalomos siuntėjui, jeigu pastarasis nenurodė važtaraštyje, kad jos yra jam priimtinos.

3. Siuntėjas turi teisę pareikalauti, kad vežėjas patikrintų krovinio bruto svorį ar jo kiekį, išreikštą kitais matavimo vienetais. Jis taip pat gali pareikalauti patikrinti krovinio vietų skaičių. Vežėjas gali pareikalauti padengti išlaidas, susijusias su šiais patikrinimais. Patikrinimų rezultatai įrašomi į važtaraštį.

9 straipsnis

1. Važtaraštis yra vežimo sutarties sudarymo patvirtinimas, taip pat įrodymas, kad krovinys vežėjo dispozicijon yra perėjęs iki tol, kol bus įrodyta priešingai.

2. Jeigu vežėjas važtaraštyje neįrašo motyvuotų pastabų dėl krovinio ir pakuotės būklės, tai iki priešingo įrodymo laikoma, kad krovinio ir pakuotės išorė priėmimo metu buvo tinkamos būklės ir kad krovinio vietų skaičius, jo žymėjimas ir numeracija atitiko važtaraščio įrašus.

10 straipsnis

Siuntėjas atsako prieš vežėją už nuostolius, padarytus asmenims, įrengimams ar kroviniams, taip pat už išlaidas, atsiradusias dėl netinkamos krovinio pakuotės, išskyrus atvejus, kai priimant krovinį pakuotės pažeidimas vežėjui buvo žinomas ar akivaizdus, tačiau apie tai jis važtaraštyje neįrašė atitinkamų pastabų.

11 straipsnis

1. Iki krovinio perdavimo vežėjui siuntėjas privalo prie važtaraščio pridėti visus reikiamus dokumentus ir vežėjui suteikti visapusišką informaciją, reikalingą muitinės bei kitiems formalumams atlikti.

2. Vežėjas neprivalo tikrinti šių dokumentų ir informacijos teisingumo bei visapusiškumo. Siuntėjas atsako vežėjui už visus nuostolius, atsiradusius dėl to, kad šių dokumentų ir duomenų nebuvo arba jie buvo pateikti ne visi arba netikslūs, išskyrus atvejus, kai kaltas pats vežėjas.

3. Vežėjas taip pat, kaip ir ekspeditorius, yra atsakingas už dokumentų, minimų važtaraštyje ar jam įteiktų, pametimą ar neteisingą jų panaudojimą. Suma, išieškoma iš vežėjo nuostoliams atlyginti, neturi būti didesnė kaip suma, kuri būtų išieškoma tuo atveju, jeigu krovinys būtų visiškai prarastas.

12 straipsnis

1. Siuntėjas turi teisę disponuoti krovinium - pareikalauti vežėją nutraukti jo vežimą, pakeisti krovinio pristatymo vietą arba atiduoti krovinį kitam gavėjui, negu nurodytas važtaraštyje.

2. Siuntėjas praranda šią teisę nuo to momento, kai antrasis važtaraščio egzempliorius perduodamas gavėjui arba kai gavėjas veikia pagal teises, numatytas 13 straipsnio 1 punkte. Nuo šio momento vežėjas privalo vadovautis krovinio gavėjo instrukcijomis.

3. Krovinio disponavimo teisė priklauso gavėjui nuo važtaraščio surašymo momento tais atvejais, kai siuntėjas apie tai įrašo važtaraštyje.

4. Jeigu gavėjas, disponuodamas krovinium, krovinio gavėju nurodo kitą asmenį, tai pastarasis neturi teisės paskirti kito gavėjo.

5. Krovinium disponuojama laikantis šių sąlygų:

a) siuntėjas - arba šio straipsnio 3 punkte nurodytu atveju - gavėjas, norintis pasinaudoti šia teise, privalo pateikti vežėjui pirmą važtaraščio egzempliorių, kuriame turi būti įrašytos naujos instrukcijos, taip pat kompensuoti vežėjui išlaidas ir nuostolius, susijusius su šių instrukcijų vykdymu;

b) instrukcijų vykdymas turi būti įmanomas, kai jas gauna asmuo, kuris privalo jas vykdyti. Jų vykdymas neturi pažeisti normalios vežėjo įmonės darbo eigos, taip pat padaryti nuostolių kitų krovininių siuntėjams ir gavėjams;

c) pagal nurodytas instrukcijas siuntos negalima dalinti dalimis.

6. Jeigu vežėjas negali įvykdyti gautų instrukcijų dėl 5 punkto "b" papunktyje nurodytų sąlygų, jis privalo nedelsdamas apie tai pranešti asmeniui, davusiam šias instrukcijas.

7. Vežėjas, neįvykęs instrukcijų, kurios jam buvo duotos sutinkamai su šiame straipsnyje numatytomis sąlygomis, arba jas vykdydamas, bet nepareikalavęs pateikti jam pirmojo važtaraščio egzemplioriaus, atsako prieš asmenį, turintį teisę pateikti pretenzijas už padarytus nuostolius.

13 straipsnis

1. Pristačius krovinį į paskirties vietą, gavėjas turi teisę pareikalauti iš vežėjo jam perduoti antrąjį važtaraščio egzempliorių ir krovinį, parašu patvirtindamas apie krovinio gavimą. Jei nustatoma, kad krovinys dingio ar nepristatytas pasibaigus krovinio pristatymo terminui, nurodytam 19 straipsnyje, gavėjas, remdamasis vežimo sutartyje numatyta teise, gali savo vardu pateikti vežėjui reikalavimus.

2. Gavėjas, naudodamasis suteikta jam šio straipsnio 1 punkte nurodyta teise, privalo padengti įsiskolinimus, susijusius su važtaraštyje nurodytais mokėjimais. Kilus ginčui, vežėjas privalo atiduoti krovinį tik tada, kai gavėjas pateikia mokėjimo garantiją.

14 straipsnis

1. Jei dėl kokių nors priežasčių vežėjas sutarties negali vykdyti važtaraštyje numatytomis sąlygomis, iki krovinys pasieks paskirties vietą, vežėjas privalo gauti asmens, pagal 12 straipsnį turinčio teisę disponuoti krovinium, instrukcijas.

2. Jeigu aplinkybės leidžia vežti krovinį nukrypstant nuo važtaraštyje numatytų sąlygų, ir tuo atveju, jei vežėjas negalėjo gauti instrukcijų iš asmens, turinčio teisę disponuoti krovinium pagal 12 straipsnį, jis turi imtis priemonių, kurios, jo manymu, geriausiai atitiktų krovinium disponuojančio asmens interesus.

15 straipsnis

1. Susidarius aplinkybėms, kurios apsunkina krovinio perdavimą, jį atvežęs į paskirties vietą, vežėjas turi prašyti siuntėjo tolesnių instrukcijų. Jei gavėjas atsisako priimti krovinį, siuntėjas, nepateikdamas važtaraščio pirmojo egzemplioriaus, turi teisę disponuoti krovinium.

2. Gavėjas, net jeigu ir atsisakė priimti krovinį, gali bet kuriuo momentu pareikalauti jį perduoti jam iki tol, kol vežėjas negavo iš siuntėjo priešingų instrukcijų.

3. Jei kliūtis perduoti krovinį iškyla po to, kai gavėjas, pasinaudodamas 12 straipsnio 3 punkte išdėstyta teise, davė nurodymą perduoti krovinį trečiajam asmeniui, tai pagal šio straipsnio 1 ir 2 punktus gavėjas tampa siuntėju, o trečiasis asmuo - gavėju.

16 straipsnis

1. Vežėjas turi teisę pareikalauti padengti išlaidas, susijusias su instrukcijų gavimu ir jų vykdymu, kadangi šios išlaidos atsirado ne dėl jo kaltės.

2. Atvejais, nurodytais 14 straipsnio 1 punkte ir 15 straipsnyje, vežėjas gali nieko nelaukdamas iškrauti krovinį disponuojančio krovinium asmens sąskaita; po tokio iškrovimo vežimas laikomas užbaigtu. Šiuo atveju vežėjas prisiima prievolę saugoti krovinį. Tačiau krovinio apsaugą jis gali patikėti ir trečiajam asmeniui; tokiu atveju jis atsako tik už tinkamą trečiojo asmens pasirinkimą. Šiuo atveju išlieka visi važtaraštyje numatyti mokėjimų įsiskolinimai ir kitos atsiradusios išlaidos.

3. Vežėjas gali realizuoti krovinį nelaukdamas instrukcijų iš asmens, turinčio krovinio disponavimo teisę, jei krovinys yra greitai gendantis arba jei to reikalauja krovinio būklė, arba krovinio saugojimo išlaidos būtų didesnės už krovinio vertę. Kitais atvejais vežėjas taip pat gali realizuoti krovinį, jei per realų laiką jis negauna kitų instrukcijų iš turinčio krovinio disponavimo teisę asmens, kurias vykdyti gali būti pareikalauta iš vežėjo.

4. Tais atvejais, kai krovinys realizuotas pagal šio straipsnio reikalavimus, gauta suma, atskaičius su krovinium susijusias išlaidas, turi būti perduota turinčiam krovinio disponavimo teisę asmeniui. Jei šios išlaidos didesnės už pajamas, tai vežėjas turi teisę gauti jam priklausantį skirtumą.

5. Krovinio realizavimo procedūra nustatoma pagal krovinio realizavimo vietos įstatymus ar sąlygas.

IV SKYRIUS VEŽĖJO ATSAKOMYBĖ

17 straipsnis

1. Vežėjas atsako tiek už viso, tiek už dalies krovinio praradimą ar jo sugadinimą nuo to momento, kai krovinį priėmė vežti, ir iki jo perdavimo momento, taip pat už krovinio pavėluotą pristatymą.

2. Vežėjas neatsako už krovinio praradimą, jo sugadinimą ar pavėlavimą pristatyti, jei tai įvyko ne dėl vežėjo, o dėl kroviniu disponuojančio asmens kaltės, kaip jo nurodymų pasekmė, dėl krovinio defektų ar aplinkybių, kurių pasekmių vežėjas negalėjo išvengti.

3. Vežėjas negali išvengti atsakomybės dėl to, kad sugedo transporto priemonė, kuria jis naudojosi veždamas krovinį, arba dėl to, kad yra kaltas transporto priemonę išnuomojęs asmuo ar jo agentai.

4. Pagal 18 straipsnio 2 ir 5 punktų nuostatas vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės tuo atveju, kai krovinyms prarandamas ar sugadinamas dėl ypatingos rizikos, kuri susijusi su viena ar keliomis toliau išvardytomis aplinkybėmis:

a) buvo naudojamos atviros, be tento transporto priemonės, jeigu toks jų naudojimas buvo suderintas ir nurodytas važtaraštyje;

b) kai krovinyms, kuris pagal savo savybes netinkamas vežti jo neįpakavus ar blogai įpakavus, vežamas jo neįpakavus arba įpakavus netinkamai;

c) jei krovinį pakrovė, perkrovė, sudėjo ar iškrovė krovinio siuntėjas, gavėjas ar trečiasis asmuo, veikiantis siuntėjo ar gavėjo vardu;

d) dėl natūralių kai kurių krovinių savybių, dėl kurių jie buvo visai ar iš dalies prarasti ar sugadinti: surūdiję, supuvę, sudžiūvę, nubyrėję, suslūgę, pažeisti parazitų ar graužikų ir pan.;

e) dėl nepakankamo ir nepatenkinamo kroviniams skirtų vietų ženklavimo ir numeravimo;

f) vežant gyvūnus.

5. Tais atvejais, kai pagal šio straipsnio reikalavimus vežėjas neatsako už kai kurias aplinkybes, dėl kurių atsirado nuostoliai, jam tenkanti atsakomybė apribojama tokia dalimi, kuria aplinkybės, numatytos šiame straipsnyje, sąlygojo nuostolių atsiradimą.

18 straipsnis

1. Vežėjas turi įrodyti, kad krovinyms prarastas, jo trūksta ar pristatytas ne laiku dėl 17 straipsnio 2 punkte nurodytų aplinkybių.

2. Jei vežėjas įrodo, jog susidarius aplinkybėms krovinyms prarastas ar sugadintas dėl vieno ar kelių 17 straipsnio 4 punkte nurodytų rizikos faktorių, tai manoma, kad nuostoliai dėl to ir buvo patirti.

3. Ši prielaida negalioja, jei numatytu 17 straipsnio 4 punkto "a" papunktyje atveju nuostoliai didesni, nei leidžia normos, ar prarandama krovinio vieta.

4. Jeigu vežama transporto priemone, specialiai įrengta apsaugoti krovinį nuo karščio, šalčio, temperatūros svyravimų ar oro drėgmės poveikio, vežėjas gali vadovautis 17 straipsnio 4 punkto "d" papunktyje numatytomis sąlygomis tik tuo atveju, jeigu įrodys, kad tomis aplinkybėmis jis panaudojo visas reikiamas priemones, pasirinkdamas, prižiūrėdamas ir panaudodamas specialią įrangą, ir veikė pagal jam duotas specialias instrukcijas.

5. Vežėjas gali remtis 17 straipsnio 4 punkto "f" papunkčio nuostata tik tuo atveju, jeigu įrodo, kad tomis aplinkybėmis jis ėmėsi visų reikiamų priemonių ir veikė pagal jam duotas specialias instrukcijas.

19 straipsnis

Laikoma, kad krovinyms pristatytas ne laiku, kai jis nepristatomas suderintais terminais, arba jeigu nebuvo susitarta dėl pristatymo terminų, tada įvertinant konkrečias vežimo aplinkybes, o jei kraunama dalimis, atsižvelgiant į normaliomis sąlygomis reikalingą krovinių partijai sudaryti būtiną laiką, - faktinė vežimo trukmė didesnė už laiką, kuris normaliomis sąlygomis reikalingas pareigingam vežėjui atlikti vežimą.

20 straipsnis

1. Pagal sutartį įgaliojimus turintis asmuo gali, nepateikdamas kitų įrodymų, laikyti krovinį prarastu, jeigu jis, pasibaigus sutartam pristatymo terminui, per 30 dienų nepristatomas, o jeigu terminas nebuvo suderintas, - tai per 60 dienų nuo to momento, kai krovinį perėmė vežėjas.

2. Pagal sutartį įgaliojimus turintis asmuo, gavęs kompensaciją už prarastą krovinį, gali raštiškai prašyti, kad jam būtų nedelsiant pranešta, jei krovinyms atsirastų per metus po to, kai jis gavo kompensaciją. Toks jo reikalavimo priėmimas turi būti patvirtintas raštiškai.

3. Pagal sutartį įgaliojimus turintis asmuo, gavęs pranešimą apie tai, kad krovinyms rastas, per 30 dienų gali pareikalauti, kad krovinyms jam būtų grąžintas, apmokėjęs važtaraštyje numatytus mokėjimus.

įsiskolinimus, taip pat grąžinus gautą kompensaciją, atskaičius iš jos galimas išlaidas, ir paliekant teisę reikšti pretenzijas, kaip numatyta 23 straipsnyje ir, jeigu yra pagrindo, kaip 26 straipsnyje.

4. Nepateikus šio straipsnio 2 punkte nurodyto prašymo ar per 30 dienų - instrukcijų, numatytų 3 punkte, arba jeigu krovinys buvo surastas daugiau kaip po metų, kai buvo išmokėta kompensacija, vežėjas turi teisę disponuoti rastu kroviniumi pagal vietovės, kurioje rastas krovinys, įstatymus.

21 straipsnis

Jeigu krovinys perduotas gavėjui nepaėmus iš jo išperkamojo mokesčio, kurį pagal vežimo sutartį vežėjas turi gauti, tai vežėjas privalo siuntėjui kompensuoti tą krovinio vertę, kuri yra lygi išperkamojo mokesčio dydžiui, išskyrus atvejus, kai jis pateikia ieškinį gavėjui.

22 straipsnis

1. Jeigu siuntėjas vežėjui perduoda vežti pavojingus krovinius, jis turi tiksliai nurodyti krovinio pavojingumo pobūdį ir prireikus nurodyti reikiamas saugumo priemones. Jeigu šie nurodymai neįrašyti į važtaraštį, siuntėjas arba gavėjas privalo įrodyti, kad vežėjas buvo informuotas apie gabenamų krovinų pavojingumo pobūdį.

2. Pavojingus krovinius, apie kurių pavojingumą vežėjas nebuvo informuotas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 punkte, vežėjas bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje gali iškrauti, sunaikinti arba nukenksminti neatlygindamas nuostolių; be to, siuntėjas atsako už visas išlaidas ir nuostolius, susijusius su šių krovinų perdavimu vežti arba su pačiu vežimu.

23 straipsnis

1. Kai, remiantis šios Konvencijos nuostatomis, vežėjas, praradus dalį arba visą krovinį, privalo atlyginti žalą, kompensacijos suma apskaičiuojama pagal krovinio vertę toje vietoje ir tuo laiku, kai jis buvo priimtas vežti.

2. Krovinio vertė įvertinama pagal biržos kainas, o jeigu tokių nėra, - pagal rinkos, o jei nėra ir tokių, tai pagal to paties asortimento ir kokybės prekių vertę.

3. Tačiau kompensacija negali būti didesnė kaip 8,33 atsiskaitymo vieneto už kiekvieną trūkstantą kilogramą bruto svorio.

4. Be to, turi būti kompensuojamas visas užmokestis už vežimą, muitų rinkliavas ir mokesčius bei kitos su krovinio vežimu susijusios išlaidos, jeigu prarastas visas krovinys, ir proporcingai nuostolio dydžiui, praradus dalį krovinio; kiti nuostoliai nekompensuojami.

5. Tuo atveju, kai krovinio pristatymo terminas viršijamas ir pagal sutartį įgaliojimus turintis asmuo įrodo, kad dėl to padaryta žala, vežėjas privalo kompensuoti nuostolius, kurie neturi būti didesni kaip užmokestis už vežimą.

6. Didesnės kompensacijos iš vežėjo gali būti pareikalauta tik tuo atveju, jeigu buvo deklaruota krovinio vertė arba papildoma krovinio vertė, kaip nurodyta 24 ir 26 straipsniuose.

7. Atsiskaitymo vienetas, nurodytas šioje Konvencijoje, yra specialių teisių vienetas, aprobuotas Tarptautinio valiutos fondo. Šio straipsnio 3 punkte nurodytas dydis perskaičiuojamas į tos valstybės, kurioje vyksta teismas, nacionalinę valiutą pagal jos vertę teismo sprendimo arba Šalių sutartą dieną. Valstybė, kuri yra Tarptautinio valiutos fondo narė, nacionalinės valiutos vertę apskaičiuoja Tarptautinio valiutos fondo naudojamu įvertinimo metodu, galiojančiu tą dieną jo operacijoms ir sandoriams. Valstybei, kuri nepriklauso Tarptautiniam valiutos fondui, nacionalinės valiutos vertė apskaičiuojama šioje valstybėje nustatytu būdu.

8. Nepaisant to, valstybė, kuri nepriklauso Tarptautiniam valiutos fondui, ir jos įstatymai neleidžia pasinaudoti šio straipsnio 7 punktu, ratifikuodama šios Konvencijos Protokolą arba prisijungdama prie jo, arba bet kuriuo metu po to, gali pareikšti, kad jos teritorijoje galiojantis atsakomybės dydis, nurodytas 3 punkte, sudaro 25 atsiskaitymo vienetus. Šiame punkte minimas atsiskaitymo vienetas atitinka 10/31 gramų 900/1000 prabos aukso. Pagal šį punktą apskaičiuota suma perskaičiuojama į nacionalinę valiutą pagal suinteresuotos valstybės įstatymus.

9. Šio straipsnio 7 punkto paskutiniame sakinyje nurodytas apskaičiavimas ir 8 punkte nurodytas perskaičiavimas turėtų būti atliekami tokiu būdu, kad išreikštas valstybės nacionaline valiuta sumos dydis būtų kiek įmanoma labiau artimas tai vertei, kuri išreikšta atsiskaitymo vienetais, nurodytais šio straipsnio 3 punkte. Valstybės praneša Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui apskaičiavimo pagal 7 punktą būdą arba perskaičiuotos pagal 8 punktą sumos rezultata, pateikdamos saugoti dokumentą,

nurodytą šios Konvencijos Protokolo 3 punkte, ir kiekvieną kartą, kai keičiasi apskaičiavimo būdas ar perskaičiavimo rezultatas.

24 straipsnis

Siuntėjas, jeigu apmokėtas sutartas užmokesčio už vežimą priedas, važtaraštyje gali nurodyti krovinio vertę, viršijančią ribą, nurodytą 23 straipsnio 3 punkte, ir šiuo atveju deklaruojama suma keičia šią ribą.

25 straipsnis

1. Krovinio sugadinimo atveju vežėjas turi sumokėti sumą, lygią krovinio nuvertėjimo sumai, apskaičiuotai sutinkamai su 23 straipsnio 1, 2, 4 punktų nuostatomis.

2. Tačiau kompensacija negali būti didesnė kaip:

a) suma, kurią reikėtų sumokėti visiškai praradus krovinį, jeigu dėl sugadinimo nuvertinamas visas kroviny;

b) suma, kurią reikėtų sumokėti praradus sugadintą krovinio dalį, jeigu dėl sugadinimo nuvertinama tik dalis krovinio.

26 straipsnis

1. Siuntėjas, įrašęs atitinkamas instrukcijas važtaraštyje su sąlyga, kad bus apmokėtas suderintas užmokesčio už vežimą priedas, gali nustatyti papildomą krovinio vertę tam atvejui, jeigu kroviny būtų prarastas, sugadintas arba sutartu laiku nebūtų pristatytas į paskirties vietą.

2. Jeigu nepriklausomai nuo kompensacijos, numatytos 23, 24, 25 straipsniuose, deklaruojama papildoma krovinio vertė, gali būti pareikalauta papildomai pagal deklaruotą krovinio vertę atlyginti įrodytą papildomą žalą.

27 straipsnis

1. Pagal sutartį įgaliojimus turintis asmuo gali pareikalauti sumokėti palūkanas nuo sumos, skirtos kompensacijai. Palūkanos - 5% metams - pradedamos skaičiuoti nuo tos dienos, kai vežėjui raštu pateikiamas reikalavimas, o jeigu tokio nebuvo, - tai nuo ieškinio pateikimo dienos.

2. Jei kompensacijai apskaičiuoti duomenys neišreikšti tos šalies valiuta, kurioje pateiktas reikalavimas atlyginti žalą, jie perskaičiuojami į valiutą tos šalies pagal tos dienos kursą mokėjimo vietoje.

28 straipsnis

1. Krovinio praradimo, sugadinimo ar pristatymo termino viršijimo atvejais, kurie gali pasitaikyti šios Konvencijos numatytuose vežimuose, vadovaujantis galiojančiu įstatymu gali būti pareikšti sutartyje nenumatyti reikalavimai, tuomet vežėjas gali remtis šios Konvencijos nuostatomis, kurios jį atleidžia nuo atsakomybės arba apibrėžia ar apriboja žalos atlyginimo dydį.

2. Kai pretenzijos dėl nenumatytos sutartyje atsakomybės už krovinio praradimą, sugadinimą ar pristatymo termino viršijimą keliamos vienam iš asmenų, už kuriuos vežėjas atsako pagal 3 straipsnį, šis asmuo taip pat gali vadovautis šios Konvencijos nuostatomis, kurios vežėją atleidžia nuo atsakomybės arba apibrėžia ar apriboja žalos atlyginimo dydį.

29 straipsnis

1. Vežėjas negali vadovautis šios Konvencijos nuostatomis, kurios jį atleistų nuo atsakomybės ar ją ribotų arba kurios įrodinėjimo našta perkeltų kitai pusei, jeigu žala buvo padaryta sąmoningai arba dėl jo kaltės, kuri pagal įstatymus, taikomus šią bylą nagrinėjančio teismo, prilyginama tyčiniams veiksams.

2. Tas pats galioja ir tuo atveju, jei sąmoningus, tyčinius veiksmus įvykdė vežėjo agentai arba kiti asmenys, kurių paslaugomis naudojosi vežėjas vežimo metu, kai agentai ar kiti asmenys vykdė jiems pavestas užduotis. Tokiais atvejais šie agentai ar kiti asmenys dėl jų asmeninės atsakomybės taip pat negali vadovautis šio skyriaus 1 punkto nuostatomis.

V SKYRIUS PRETENZIJOS IR IEŠKINIAI

30 straipsnis

1. Jeigu gavėjas priima krovinį, neįvertindamas kartu su vežėju krovinio būklės ir nepareikšdamas jam pretenzijų dėl dalies krovinio praradimo ar sugadinimo, tai iki bus įrodyta priešingai, manoma, kad gavėjas priėmė krovinį tokios būklės, kokia nurodyta važtaraštyje; akivaizdžių nuostolių ar sugadinimo atvejais pretenzijos turi būti pareiškiamos vėliausiai krovinio priėmimo metu arba, jeigu nuostoliai ar sugadinimas neakivaizdūs, - ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po krovinio priėmimo (neskaitant sekmadienių ir šventės dienų). Tuo atveju, kai krovinio nuostoliai ar sugadinimas išoriškai nėra akivaizdūs, pretenzijos turi būti pateikiamos raštu.

2. Jeigu gavėjas ir vežėjas kartu patikrino krovinio būklę, tai įrodymas, reikalingas paneigti patikrinimo rezultatą, gali būti pateiktas tik tuo atveju, jeigu kalba eina apie išoriškai neįžymius nuostolius ar sugadinimus ir jeigu gavėjas per 7 darbo dienas po patikrinimo (neskaitant sekmadienių ir šventinių dienų) pateikė vežėjui pretenzijas raštu.

3. Kompensacijos dėl pristatymo termino viršijimo gali būti pareikalauta, jeigu per 21 dieną po to, kai kroviny buvo perduotas gavėjui, buvo pateiktos raštiškos pretenzijos.

4. Apskaičiuojant šiame straipsnyje numatytus terminus, pristatymo diena, patikrinimo diena arba diena, kai kroviny perėjo gavėjo dispozicijon, neįskaitomos.

5. Vežėjas ir gavėjas vienas kito atžvilgiu privalo geranoriškai bendradarbiauti atlikdami reikiamą krovinio apžiūrą ir patikrinimą.

31 straipsnis

1. Visais ginčytiniais klausimais, kilusiais dėl vežimo, patenkančio į šios Konvencijos veikimo sritį, ieškovas, be teismų, esančių Konvencijos šalyse-dalyvėse, gali kreiptis į teismus valstybės, kurios teritorijoje:

a) atsakovas turi nuolatinę gyvenamąją vietą, firmos būstinę ar filialą arba agentūrą, kuriems tarpininkaujant buvo sudaryta vežimo sutartis, arba

b) yra krovinio priėmimo vežti vieta arba numatyta pristatymo vieta.

Į kitus teismus kreiptis negalima.

2. Jeigu dėl kurio nors ginčo, nurodyto šio straipsnio 1 punkte, ieškinys yra viename iš tame punkte nurodytų teismų arba kai toks teismas priėmė sprendimą ginčo klausimu, tai naujas ieškinys tuo pačiu klausimu tarp tų pačių pusių nepriimamas, išskyrus tuos atvejus, kai teismo, kuriam buvo pateiktas pirmasis ieškinys, sprendimas negali būti įvykdytas valstybėje, kurioje pateikiamas naujas ieškinys.

3. Kai ginčytino klausimo atveju, numatyto šio straipsnio 1 punkte, vienos iš Konvencijos šalių-dalyvių teismo sprendimas turi būti vykdomas joje, tai jis turi būti taip pat vykdomas ir visose kitose Konvencijos šalyse-dalyvėse, kai tik jose sutvarkomi nustatyti formalumai. Šie formalumai negali tapti dingstimi peržiūrėti bylą kitoje instancijoje.

4. Šio straipsnio 3 punkto nuostatos taikomos sprendimams, priimtiems dalyvaujant šalims, neakivaizdiniams sprendimams ir sutaikomiesiems sprendimams, tačiau netaikomos nei sprendimams, kurie turi tik laikiną galią, nei sprendimams, pagal kuriuos šalis, pralaimėjusi bylą, turi ne tik apmokėti išlaidas, susijusias su teismo procesu, bet ir kompensuoti atsakovui nuostolius, atsiradusius dėl visiško ar dalinio ieškinio nepatenkinimo.

5. Teismas neturi teisės reikalauti iš Konvencijos šalių-dalyvių piliečių, turinčių vienoje iš Konvencijos šalių-dalyvių nuolatinę gyvenamąją vietą arba įmonę, pateikti užstatą teismo proceso išlaidoms apmokėti, kai pateikiamas ieškinys, susijęs su vežimu, taikant šią Konvenciją.

32 straipsnis

1. Teisė pateikti ieškinį dėl vežimų taikant šią Konvenciją dėl senaties prarandama po vienerių metų. Tačiau tyčinių veiksmų atveju arba kaltinimo, kuris pagal teismo, nagrinėjančio šį atvejį, taikomus įstatymus prilygsta tyčiniams veiksams, atveju - senaties terminas yra treji metai. Senaties terminas prasideda:

a) krovinio dalinio praradimo, sugadinimo ar pristatymo termino viršijimo atvejais - nuo krovinio pristatymo dienos;

b) visiškai praradus krovinį, senaties terminas pradedamas skaičiuoti trisdešimtą dieną praėjus sutartam pristatymo terminui, o jeigu dėl pristatymo termino nebuvo susitarta, tai šešiasdešimtą dieną po to, kai vežėjas priėmė krovinį;

c) visais kitais atvejais - praėjus trimis mėnesiams po vežimo sutarties pasirašymo.

Diena, kuria prasideda senaties terminas, į jį neįskaitoma.

2. Pretenzijų pateikimas raštu pristabdo senaties termino veikimą iki tos dienos, kai vežėjas raštu atmeta pretenziją ir grąžina prie jos pridėtus dokumentus. Jeigu pretenzija pripažįstama tik iš dalies, tai senaties terminas atnaujinamas tik ginčytinai pretenzijos daliai. Įrodyti pretenzijos ar atsakymo į ją gavimo faktą, taip pat dokumentų grąžinimą privalo ta pusė, kuri remiasi tuo faktu. Kitos pretenzijos, pateiktos tuo pačiu pagrindu, senaties termino nepristabdo.

3. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 punkto nuostatų, pristabdyti senaties terminą, kaip ir jį nutraukti, turi teisę teismas, nagrinėjantis bylą.

4. Pasibaigus ieškinio senaties terminui, pretenzijos negali būti pateiktos priešieškiniu arba prieštaravimo forma.

33 straipsnis

Vežimo sutartyje gali būti tokia nuostata, kuria pripažįstama arbitražo kompetencija, bet su sąlyga, jeigu ši nuostata numato, kad arbitražas vadovausis šia Konvencija.

VI SKYRIUS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU VEŽIMAIS, KURIUOS PAEILIUI VYKDO KELI VEŽĖJAI

34 straipsnis

Jeigu vežimą, kurio sąlygas nustato vienintelė sutartis, vykdo paeiliui keli vežėjai, tai kiekvienas iš jų atsako už visą vežimą, o antrasis ir kiekvienas kitas vežėjas, perimdamas krovinį ir važtaraštį, tampa sutarties dalyviu tokiomis sąlygomis, kurios nurodytos važtaraštyje.

35 straipsnis

1. Vežėjas, priimdamas krovinį iš kito vežėjo, perduoda jam pasirašytą ir datuotą priėmimo aktą. Jis turi įrašyti savo pavardę ir adresą į antrąjį važtaraščio egzempliorių. Prireikus antrajame važtaraščio egzemplioriuje, taip pat priėmimo akte jis gali įrašyti pastabas, analogiškas numatytoms 8 straipsnio 2 punkte.

2. Vežėjų, paeiliui vykdančių vežimą, tarpusavio santykius reglamentuoja 9 straipsnis.

36 straipsnis

Ieškinys dėl krovinio praradimo, sugadinimo ar pristatymo termino viršijimo, išskyrus priešieškiniu ar prieštaravimo būdu pateikiamus ieškinius tos pačios vežimo sutarties byloje, gali būti pateiktas tik pirmajam, paskutiniajam arba tam vežėjui, kuris vykdė vežimą tuo metu, kai atsitiko tai, kas sąlygojo krovinio praradimą, sugadinimą arba pristatymo termino viršijimą; ieškinys gali būti pareikštas ir keliems vežėjams, kurie vežė tą patį krovinį.

37 straipsnis

Vežėjas, atlyginęs nuostolius pagal šios Konvencijos reikalavimus, turi regreso teisę kitų vežime dalyvavusių vežėjų atžvilgiu dėl sumokėtos kompensacijos, palūkanų ir kitų išlaidų, susijusių su vežimu, laikantis šių nuostatų:

a) vežėjas, dėl kurio kaltės buvo padaryta žala, yra asmeniškai atsakingas dėl nuostolių atlyginimo nepriklausomai nuo to, ar kompensaciją sumokėjo jis pats, ar kitas vežėjas;

b) jeigu žala atsirado dėl dviejų ar daugiau vežėjų kaltės, kiekvienas jų turi sumokėti jo atsakomybės dalį atitinkančią sumą; jeigu atsakomybės dalies nustatyti neįmanoma, kiekvienas vežėjas atsako proporcingai nuo jam priklausančio atlygio už vežimą;

c) jeigu neįmanoma nustatyti, kuris iš vežėjų yra atsakingas už padarytą žalą, nuostolių kompensacinė suma paskirstoma visiems vežėjams proporcingai, taip kaip nurodyta "b" papunktyje.

38 straipsnis

Jeigu vienas vežėjų yra nemokus, tai jam tenkanti, bet nesumokėta nuostolių atlyginimo dalis paskirstoma visiems kitiems vežėjams proporcingai nuo jiems priklausančių atlygių už vežimą.

39 straipsnis

1. Vežėjas, kuriam pagal 37 ir 38 straipsnius pateikiamas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo, neturi teisės ginčyti mokėjimo pagrįstumo, kurį atliko vežėjas, pateikiantis regresinį ieškinį, kai žalos atlyginimo dydis nustatytas teismo ir jei vežėjas, kuriam pateiktas regresinis ieškinys, buvo reikiamai informuotas apie procesą ir galėjo jame dalyvauti.

2. Vežėjas, norintis pateikti regresinį ieškinį, gali pateikti jį kompetentingam teismui šalies, kurioje vienas iš vežime dalyvavusių vežėjų turi nuolatinę gyvenamąją vietą, savo būstinę ar filialą arba agentūrą, per kurias buvo sudaryta vežimo sutartis. Tas pats ieškinys gali būti iškeltas visiems vežėjams, dalyvavusiems vežime.

3. 31 straipsnio 3 ir 4 punktų nuostatos taikomos teismo sprendimams dėl ieškinių, minėtų 37 ir 38 straipsniuose.

4. 32 straipsnio nuostatos taip pat taikomos ieškiniams, kuriuos vežėjai pateikia vieni kitiems. Tačiau senaties terminas prasideda arba nuo tos dienos, kai buvo paskelbtas galutinis teismo sprendimas, kuriuo nustatoma būtina sumokėti kompensacinė suma, kaip nurodyta šioje Konvencijoje, arba, jeigu tokio sprendimo nėra, - nuo faktinio atlygio mokėjimo dienos.

40 straipsnis

Vežėjai turi teisę tarpusavyje sudaryti sutartis, kurių sąlygos skirtųsi nuo nuostatų, išdėstytų 37 ir 38 straipsniuose.

VII SKYRIUS SUTARČIŲ, PRIEŠTARAUJANČIŲ KONVENCIJAI, NEGALIOJIMAS

41 straipsnis

1. Nepažeidžiant 40 straipsnio nuostatų, visi susitarimai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai nukrypstama nuo šios Konvencijos, laikomi negaliojančiais. Tokio susitarimo negaliojimas nesukelia kitų sutarties nuostatų negaliojimo.

2. Negaliojančiomis pripažįstamos visos sąlygos, kuriomis krovinio draudėjo teisės perduodamos vežėjui, ir visos kitos panašios sąlygos, taip pat sąlygos, kurios įrodymų našta gali perkelti kitai pusei.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42 straipsnis

1. Šią Konvenciją gali pasirašyti arba prie jos prisijungti valstybės - Europos Ekonominės Komisijos narės ir valstybės, turinčios patariamąjį balsą, kaip nurodyta šios Komisijos įgaliojimų 8 punkte.

2. Valstybės, kurios pagal Europos Ekonominės Komisijos įgaliojimų 11 punktą turi teisę dalyvauti kai kuriuose Komisijos darbuose, prisijungdamos prie Konvencijos, gali tapti Susitariančiomis Šalimis po to, kai ši Konvencija įsigalios.

3. Konvenciją buvo galima pasirašyti iki 1956 m. rugpjūčio 31 d. imtinai. Vėliau - prie jos galima prisijungti.

4. Ši Konvencija turi būti ratifikuota.

5. Ratifikuojama ar prisijungiama Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui perduodant saugoti ratifikacinį raštą arba prisijungimo dokumentą.

43 straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja nuo 90-os dienos po to, kai penkios šalys, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 punkte, perduos saugoti savo ratifikacinius raštus arba prisijungimo dokumentus.

2. Kiekvienai valstybei, kuri ratifikuoja Konvenciją arba prisijungia prie jos po to, kai penkios valstybės perduos saugoti savo ratifikacinius raštus ar prisijungimo dokumentus, Konvencija įsigalioja nuo 90-os dienos po to, kai ji perduoda saugoti ratifikacinius raštus ar prisijungimo dokumentus.

44 straipsnis

1. Bet kuri iš Susitarimo Šalių gali denonsuoti šią Konvenciją, apie tai informuodama JT Generalinį sekretorių.

2. Denonsavimas įsigalioja praėjus 12 mėnesių nuo to laiko, kai apie tai buvo informuotas Generalinis sekretorius.

45 straipsnis

Jeigu, įsigaliojus Konvencijai, Susitariančių Šalių skaičius dėl denonsavimo liks mažesnis kaip penkios, ši Konvencija nustoja galiojusi nuo to momento, kai įsigalioja paskutinis denonsavimas.

46 straipsnis

1. Bet kuri valstybė, perduodama savo ratifikacinius raštus ar prisijungimo dokumentus, arba vėliau gali pareikšti, apie tai informuodama JT Generalinį sekretorių, kad ši Konvencija turi būti taikoma visoje arba atskiroje jos teritorijos dalyje, už kurios užsienio santykius ji yra atsakinga. Konvencija bus taikoma valstybės teritorijoje arba teritorijose, minėtose pranešime, praėjus 90 dienų nuo to momento, kai JT Generalinis sekretorius apie tai gavo pranešimą, o jeigu Konvencija dar neįsigaliojusi, - tai nuo to momento, kai ji įsigalios.

2. Kiekviena valstybė, kuri pagal šio straipsnio 1 punktą yra pareiškusi apie šios Konvencijos galiojimą jos teritorijoje, kurioje ji atsakinga už tarptautinius santykius, gali, vadovaudamasi 44 straipsniu, šią Konvenciją minėtoje teritorijoje denonsuoti.

47 straipsnis

Visi ginčai dėl šios Konvencijos aiškinimo arba taikymo tarp dviejų ar daugiau Susitarimo Šalių, kurių jos negali išspręsti derybomis ar kitu būdu, bet kurios Susitarimo Šalies prašymu gali būti perduoti Tarptautinio teismo sprendimui.

48 straipsnis

1. Kiekviena Susitarimo Šalis, pasirašydama, ratifikuodama šią Konvenciją ar prie jos prisijungdama, gali pareikšti, kad ji nesinaudos šios Konvencijos 47 straipsniu. Kitas Susitarimo Šalis, kurios iškėlė tokią sąlygą, taip pat nesaistys 47 straipsnis tų Susitariančių Šalių atžvilgiu.

2. Kiekviena Susitarimo Šalis, iškėlusį tokią sąlygą, kaip nurodyta 1 punkte, gali bet kada ją atšaukti, apie tai informavusi JT Generalinį sekretorių.

3. Kelti kitokias sąlygas šiai Konvencijai yra draudžiama.

49 straipsnis

1. Praėjus trejiems metams nuo šios Konvencijos veikimo pradžios, bet kuri Susitarimo Šalis, informavusi JT Generalinį sekretorių, gali pareikalauti sušaukti konferenciją šiai Konvencijai peržiūrėti. Apie šį reikalavimą Generalinis sekretorius praneš visoms Susitarimo Šalims ir sušauks konferenciją šiai Konvencijai peržiūrėti, jeigu per keturis mėnesius po jo pranešimo bent ketvirtadalis Susitarimo Šalių jam praneš apie savo pritarimą tokiam reikalavimui.

2. Jeigu konferencija, kaip nurodyta 1 punkte, sušaukiama, Generalinis sekretorius apie tai informuoja visas Susitarimo Šalis ir prašo per tris mėnesius pateikti pasiūlymus, kuriuos jie norėtų peržiūrėti konferencijoje. Bent prieš tris mėnesius iki konferencijos pradžios Generalinis sekretorius praneša visoms Susitarimo Šalims konferencijos dienotvarkę, taip pat pasiūlymų tekstą.

3. Generalinis sekretorius į kiekvieną pagal šį straipsnį šaukiamą konferenciją kviečia visas 42 straipsnio 1 punkte nurodytas šalis, taip pat šalis, tapusias Susitarimo Šalimis pagal 42 straipsnio 2 punktą.

50 straipsnis

Be 49 straipsnyje minėtų pranešimų, JT Generalinis sekretorius praneša šalims, nurodytoms 42 straipsnio 1 punkte, ir šalims, pagal 42 straipsnio 2 punktą tapusioms Susitarimo Šalimis:

- a) apie ratifikavimą ir prisijungimą prie Konvencijos, kaip nurodyta 42 straipsnyje;
- b) apie šios Konvencijos įsigaliojimo datas, kaip nurodyta 43 straipsnyje;
- c) apie denonsavimą pagal 44 straipsnį;
- d) apie pasibaigusį šios Konvencijos galiojimo laiką, kaip nurodyta 45 straipsnyje;
- e) apie pranešimus, gautus pagal 46 straipsnį;
- f) apie pareiškimus ir pranešimus, gautus pagal 48 straipsnio 1 ir 2 punktus.

51 straipsnis

Nuo 1956 m. rugpjūčio 31 d. šios Konvencijos originalą saugo JT Generalinis sekretorius, kuris visoms 42 straipsnio 1 ir 2 punktuose minėtoms šalims išsiunčia patvirtintas šio originalo kopijas.

TAI PAŽYMINT, šią Konvenciją pasirašė turintys tam atitinkamus įgaliojimus asmenys.

PASIRAŠYTA Ženevoje tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimt šeštų metų gegužės 19 dieną anglų ir prancūzų kalbomis, abiem tekstams turint vienodą galią.
